

ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅಭಿರುಚಿ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯಲಿ

ಮಹಾದೇವ ಹಡಪದ, ರಂಗಕರ್ಮಿ

ನಮ್ಮ ಜನ ಸಮೂಹವು ಕ್ಷಣಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಮನರಂಜನೆ ಕೊಡುವ 'ರೀಲ್ಸ್' ಜೊತೆ ಕಳೆದುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ತಕರಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಆ ಮನರಂಜನೆ ಯಾವ ರೀತಿಯದ್ದು ಅನ್ನೋದು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆ ಮನರಂಜನೆ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ, ಮನುಷ್ಯನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ 2025ರಲ್ಲಿ ಜನಸಮೂಹ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ರೀಲ್ಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾ ಸ್ಕಾಲ್ ಮಾಡುವುದರ ತೀವ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ / ಕೋವಿಡ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ. ಈ ದಿಢೀರ್ ಬದಲಾವಣೆಯು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಮನುಷ್ಯನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಏನನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಅನ್ನೋ ಟೀಸ್ಟ್ (ಸದಭಿರುಚಿ) ಅನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ರುಚಿ, ಈ ವರ್ಷದಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಇಡೀ ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆ ದಕ್ಕಲಿ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ನೋಡಬೇಕಾದ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತೆ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಆಶಯ.

ನಾನು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಸಂಗೀತ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ಸಂಗೀತ ಕೇಳುವಿಕೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ, ನನ್ನ ಭಾವಕೋಶವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಬದುಕು ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒತ್ತಡವೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ರೀಲ್ಸ್ ಎಂಬ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣದ ಸರಕುಗಳು ನಮ್ಮ ಸದಭಿರುಚಿಯ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತಿವೆ ಅನ್ನುವುದು ಭಾವ.

ರೀಲ್ಸ್‌ಗೆ ವ್ಯಸನರಾದವರು ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಮರೆತು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಮಾಬ್ ಒಳಗೆ ಇರುವ ಯಾವುದೋ ಪದ್ಯವನ್ನೋ, ಹಾಡನ್ನೋ ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೇ ಒಮ್ಮೆ ಮೊಬೈಲ್ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನನ್ನು ಗಮನಿಸಿದೆ. ಆತ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಅಂತಲೂ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಮುಂದಾದೆ. ಆತ ವಿಡಿಯೋ ತುಣುಕೊಂದನ್ನೇ ಸುಮಾರು 30-40 ಬಾರಿ ನೋಡಿದ್ದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಬಳಿಕ ಅವನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಬಾರಿ ಆ ವಿಡಿಯೋ ತುಣುಕು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆತನ ಮುಖಭಾವದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣಬೇಕಿತ್ತಲ್ಲಾ, ಅದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆತ ಅದನ್ನೇ ಯಾಕೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅನ್ನೋದು ಅರ್ಥವಾಗದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಸಾಧು-ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಗ, ಜಪತಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಂತಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು ಅನ್ನುವ ಮಾತಿದೆ. ಆ ಥರದ ಕಾಂತಿ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ನೋಡುವುದರಲ್ಲೇ ಸಿಗುವಾಗ ಬರೀ ಮೊಬೈಲ್ ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತರೆ ಹೇಗೆ? ಮನುಷ್ಯನ ಈ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಲಿ.

'ಅಂತರ್ದೀಪಿಕಾನ್ಯಾಯ' ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ದೀಪವೊಂದನ್ನು ಹಚ್ಚಿಟ್ಟರೆ - ಒಬ್ಬರು ಆ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಕೌದಿಗೆ ಹೊಲಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿರಬಹುದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಅದೇ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಅದೇ ದೀಪದ ಬೆಳಕಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾರೋ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಮಸೆಯುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೈಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಮೊಬೈಲುಗಳೆಂಬ ಈ ದೀವಿಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ. ಇಂದು ಯೂಟ್ಯೂಬಿನಲ್ಲಿ ಹಾರ್ವರ್ಡ್, ಸ್ಟಾನ್‌ಫರ್ಡ್, ಯೇಲ್ ಮುಂತಾದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಕೋರ್ಸುಗಳು ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. gandhiserve.net ಎಂಬ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬರೆದ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪುಟಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಒಂದೆಡೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಓದುವಾಗ ತಲೆ-ಬುದ ಅರ್ಥವಾಗದ ಗಣಿತದ ಪ್ರಮೇಯಗಳನ್ನು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವ ಮೇಷ್ಟ್ರುಗಳು 'ಖಾನ್ ಅಕಾಡಮಿ' ಎಂಬ ಕಲಿಕಾ ತಾಣದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಲಾಸಿಕ್ ಸಿನಿಮಾಗಳು, ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರತಿಗಳು ಸಾಗರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನಾದರೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ.

ಅಂತರ್ಜಾಲ ಒಡ್ಡುವ ಸುಖಾಮಿಷಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಸ್ತ್ರೀನಿಗಿಂತ ಸ್ನೇಹಿತ ಬೇರೊಬ್ಬರಿಲ್ಲ.

ಅಪನಂಬಿಕೆಯ ರಾಜಕೀಯ

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನೆಲ್ಲೆಡೆ ಬಲಪಂಥೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಭಾರತ, ಅಮೆರಿಕ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಇಟಲಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹತ್ತಾರು ದೇಶಗಳ ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯ ನಾಗರಿಕರು ಒಂದೇ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಮುಖಂಡರಿಗೆ ತಮ್ಮ ದೇಶ ಮುನ್ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಖಂಡಿತ ಆಕಸ್ಮಿಕವಲ್ಲ.

ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಥಿತಿಗಳು ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷಣವಿದು. ಪರಸ್ಪರ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಮುಂಚೂಣಿಗೆ ಬಂದು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನ ಸುಪ್ತ ಭಾವನೆಗಳ ರಾಜಕೀಯ ದಾಳಿಗಳಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಘಟ್ಟವಿದು. ಹಣದುಬ್ಬರ, ನಿರುದ್ಯೋಗಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಚರ್ಚೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ 'ವಿಭಜಕ ರಾಜಕೀಯ'ದ ಮಾತುಕತೆಯೇ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದದ್ದೇನು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ವರ್ತಮಾನವೂ ಅಸ್ಪಷ್ಟ, ನಾಳೆಗಳೂ ಮಬ್ಬು.

'ಹಸಿರು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ, ಇಬ್ಬನಿಯ ಮೇಲೆ, ನೀಲಿಯ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ,